

ÄGARSTRUKTUR I OK VÄSTERBOTTEN

Ägarförhållanden och styrning

Föreningen är en ekonomisk förening som ägs av sina 95 000 medlemmar, vilka utövar sitt inflytande vid **val av ägarombud** enligt principen en medlem – en röst.

Valen föregås av en nomineringsprocess där en **valberedning** för de tre respektive valkretsarna därefter utför sitt arbete genom att bland annat intervjua samt föreslå lämpliga kandidater för uppdraget.

De valda ägarombuden utgör i sin tur **Föreningsstämman** där de alla är ombud med rösträtt. Genom detta är de därmed föreningens högsta beslutande organ som beslutar bland annat om fastställande av resultat- och balansräkning samt val av styrelse och revisorer.

Val av styrelse förbereds av **föreningsstämmans valberedning**, vilka har löpande avstämningar under året samt dialog med sittande ledamöter i styrelsen.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och övergripande förvaltning av verksamheten. Ansvarsområdet innefattar hela föreningen och även föreningens relationer till medlemmar, allmänhet, myndigheter samt andra organisationer och intressegrupper. I styrelsens uppdrag ingår att fatta beslut i de frågor som anges i föreningslagen och stadgarna, samt i frågor av större strategisk och ekonomisk betydelse.

Styrelsen utser föreningens **vd** och för att ge hen förutsättningar att uppfylla berättigade krav från medlemmar ska styrelsen förse vd med tydliga riktlinjer och anvisningar för den löpande förvaltningen.

Den **verkställande ledningen**, med vd som ytterst ansvarig, ansvarar för den löpande verksamheten enligt styrelsens riktlinjer och utifrån lagd strategi.

OK Västerbotten är en ekonomisk förening som ägs av sina över 95 000 medlemmar.

MEDLEMMAR

Medlemmarna äger OK Västerbotten och röstar fram ägarombuden.

ÄGAROMBUD

utgör **Föreningsstämman** där alla är ombud med var sin röst.

STYRELSE

väljs av **Ägarombuden** på **Föreningsstämman**.

VD

utses av styrelsen. Ansvarar för den löpande verksamheten.

Vi följer svensk kod för styrning av kooperativa företag

Koden för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag har utarbetats av Svensk Kooperation och syftet är att främja medlemsdialogen och de demokratiska beslutsprocesserna samt att öka transparens och öppenhet i styrelsens arbete. Viktiga aspekter för oss på OK Västerbotten, som sedan några år efterlever denna kod. Nedan beskriver vi i korthet de insatser vi gör för att säkerställa att vi uppfyller kodens åtta principer.

1) SYFTE OCH MEDLEMSNYTTA

Styrelsen ska säkerställa att företagets syfte, värdegrund och strategier utgår från medlemmarnas mening och att företaget långsiktigt levererar medlemsnytta. Styrelsen ska även säkerställa att företaget har en öppen kommunikation med medlemmar, medarbetare och andra intressenter, lägga fast riktlinjer för företagets uppträdande i samhället och ange vilka regelverk och principer som företaget följer.

För oss på OK Västerbotten innebär medlemsnytta såväl ekonomisk stabilitet som god geografisk spridning och hög servicenivå i hela Västerbotten. Vår vision lyder "Vi spelar en avgörande roll i att hela Västerbotten växer och frodas. Tillsammans för ett levande län, från fjäll till kust." Vi arbetar för att uppfylla den bland annat genom att reinvestera i och kontinuerligt utveckla vårt stationsnät likväl som att pröva innovativa lösningar som skapar värde för våra medlemmar och kunder. I över 80 år har våra stationer varit och ska även framöver vara en mötesplats och ett nav för service, för att alla

våra medlemmar och kunder ska ha ett tryggt och givet stöpp i vardagen eller längs vägen. Allt sker enligt en väl utarbetad strategi som revideras årligen och vi arbetar samtidigt aktivt med att stärka medlemsdialogen på olika sätt, till exempel genom arrangemang och genom våra, av medlemmarna framröstade, ägarombud. Vi har även, sedan några år tillbaka, infört ett nytt mötesforum för våra ägarombud i syfte att bland annat fånga upp och dela insikter från medlemsdialoger, möjliggöra informellt erfarenhets- och idéutbyte samt även stärka ombuden i sin roll både individuellt och som grupp. Dessa möten hålls fysiskt två gånger per år.

Våra stationer är och ska vara en mötesplats.

2) DEMOKRATISKA PROCESSER

Kooperativa företag har demokratiska processer där medlemmarnas mening får ett tydligt genomslag. Processerna ska på ett öppet och transparent sätt främja medlemmarnas medverkan i olika forum och ge möjlighet till påverkan och insyn i verksamheten. Medlemmarna utser också representanter till de högsta beslutande organen. Styrelsen ska kontinuerligt utvärdera företagets

demokratiska organisation och vid behov initiera förändringar.

Denna princip uppfylls bland annat genom den process vi genomför vartannat år med såväl digital nominering som röstning för att utse ägarombud till alla bemannade stationer. Under 2023 tog de 4 största OK-föreningarna i Sverige ett gemensamt beslut om att nominering och val till uppdraget som ägarombud ska ske under samma period för att uppnå enhetlighet och tydlighet. Det innebär för OK Västerbottens del att nomineringar sker under jämna år och val sker under ojämna år, med nästkommande val i mars 2027. De nominerade kandidaterna granskas av OK Västerbottens valberedning för respektive valkrets och valberedningen kan även nominera egna kandidater. Valberedningen lämnar förslag på två kandidater per bemannad station, men där ytterligare nominerade inkommit presenteras även dessa som valbara kandidater på valsajten. Därefter väljs de nominerade ägarombuden av medlemmarna och utöver att engagera sig särskilt i sin lokala station utgör de OK Västerbottens högst beslutande organ – föreningsstämman. Föreningsstämman väljer bland annat vilka personer som ska utgöra ordförande, styrelse, valberedning och revisorer.

Varje ägarombud är även en viktig lokal kanal för medlemmarnas synpunkter. Ombuden representerar medlemmarna och har kontinuerliga möten med respektive stations säljchef samt deltar i så kallade ägarombudsråd tillsammans med styrelse och företagsledning tre gånger om året. Sedan tidigare år har vi

även möjlighet för allmänheten att inkomma med synpunkter via vår webb www.okvasterbotten.se

3. MEDLEMMARNAS DELTAGANDE I FÖRETAGETS VÄRDESKAPANDE

Den kooperativa affärsmodellen utgår från att medlemmarna deltar i företagets värdeskapande genom två roller, en affärsrelation och en ägarrelation. Styrelsen ska säkerställa att dessa relationer är utformade så att de främjar medlemmarnas ekonomi, engagemang och lojalitet.

Våra medlemmar deltar i en affärsrelation genom de transaktioner av produkter och tjänster som görs på våra stationer och en ägarrelation genom medlemskapet som inkluderar ett insatskapital i vår förening. Medlemmarna har även rätten att via föreningsstämman utse styrelsen och medverka i beslut om föreningens utveckling. Föreningen främjar ekonomi, engagemang och lojalitet bland annat genom medlemsrabatter, ränta och årlig återbäring samt en tydlig kommunikation om medlemsnytta och hur medlemmarna bidrar till ett levande Västerbotten. Under OK Västerbottens medlemsdag – Tillsammansdagen – finns möjlighet att träffa valda ägarombud på stationerna samt lämna in synpunkter i en förslagslåda som därefter tas om hand av föreningen.

4. STÄMMAN

Stämman ska förberedas och genomföras på ett sådant sätt att goda förutsättningar skapas för medlemmarna att utöva sina medlemsrättigheter. På stämman ska en eller flera personer väljas med uppdrag att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv och lägga fram en granskningsrapport till stämman.

Föreningsstämman sker årligen och ska hållas innan 31 maj. Stämman föregås av att handlingar och formell kallelse skickas ut till stämmodeltagare 2–6 veckor innan stämman. Medlemmarna företräds på stämman av de medlemsvalda ägarombuden.

Granskning av verksamheten sker av auktoriserade revisorer och även av förtroendevalda revisorer som utsetts av stämman. Styrelsen har fastslagit en instruktion för valberedningen och den innehåller riktlinjer för respektive uppdrag. Utöver den lagstadgade revisionen utför de förtroendevalda revisorerna även en granskning av verksamheten ur medlemsperspektiv och avger en rapport till stämman vilken även förs in i föreningens Hållbarhets- och årsredovisning. Till sin hjälp i den granskningen har revisorerna Vägledning för rollen som granskare ur ett medlemsperspektiv, som är utgiven av Svensk Kooperation.

5. VALBEREDNINGEN

Samtliga val, till styrelse, revisor och till andra förtroendeuppdrag, ska ske transparent och vara förberedda genom en strukturerad valberedningsprocess. Valberedningen ska också lämna förslag till arvoden för förtroendevalda. Valberedningar kan förekomma på flera nivåer i organisationen och varje valberedning ska ha riktlinjer för sitt uppdrag. Valberedningens ledamöter ska, oavsett hur de utsetts, tillvarata företagets och medlemmarnas intresse.

I föreningen finns fyra valberedningar, tre för val av ägarombud som är geografiskt indelad, och en valberedning för föreningsstämman. Val av valberedningar förbereds av styrelsen. Under stämman är medlemmarna representerade via de medlemsvalda ägarombuden som nominerats och röstats fram genom ett digitalt förfarande som är tillgängligt och öppet för alla medlemmar (se princip 2). Under föreningsstämman väljs ordförande, styrelse, revisorer och valberedningar. Förslag till arvoden lämnas av valberedningen och beslutas av stämman.

6. STYRELSEN

Styrelsens kompetens ska vara

anpassad till verksamhetens komplexitet och omfattning. Förutom medlemmar i föreningen ska styrelsen vid behov även ha externa ledamöter som tillför ytterligare kompetens. Styrelsens ordförande leder styrelsens arbete och ansvarar för att styrelsen arbetar på ett effektivt sätt. Ordföranden ska på ett objektivt sätt främja en öppen debatt och konstruktiva diskussioner inom styrelsen. Varje ledamot ska agera självständigt och med integritet.

Styrelsen för OK Västerbotten är väl sammansatt av ledamöter med en mängd olika kompetenser från såväl operativ verksamhet som ledning inom både kooperativa och kommersiella organisationer. Vi anser därför att vi uppfyller även denna princip i koden och ser i dagsläget inget behov av externa ledamöter. Styrelsen gör årligen en utvärdering av såväl styrelsens arbete som vd:s. Resultatet kommuniceras och diskuteras i styrelsen med vd och valberedning. Det genomförs sammanlagt sju styrelsemöten och två strategidagar per år.

7. ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Företaget ska ha övergripande riktlinjer för ersättningar och villkor till ledande befattningshavare (vd och ledningsgrupp). Riktlinjerna ska tydligt ange hur ersättningar och villkor för vd och ledande befattningshavare fastställs. Styrelsen ska inrätta ett ersättningsutskott eller själv fullgöra uppgiften. Principer om ersättningar till ledande befattningshavare ska beslutas av stämman. Företagets revisorer ska granska hur principerna har tillämpats och lämna ett skriftligt yttrande till stämman.

Stämman har fastställt principer för ersättning till ledande befattningshavare och revisorerna kontrollerar att OK Västerbotten efterlever dem samt rapporterar detta till stämman.

8. REVISION, RISK OCH INTERN KONTROLL

Styrelsen ska etablera ett ramverk och processer för riskhantering och intern kontroll. Det ska vara anpassat till verksamhetens komplexitet och omfattning och vara föremål för årlig utvärdering. Styrelsen ska inrätta ett revisionsutskott eller själv fullgöra uppgiften. Styrelsen ska se till att personer som väljs för att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv har tillgång till relevant information om verksamheten och ett reglerat samarbete med externa revisorer.

Den finansiella rapporteringen och uppföljningen till styrelsen består bland annat av:

- redovisning av resultat och likviditet
- uppföljning av operativa och strategiska mål
- information om driftsfrågor och miljöåtaganden

Ovanstående föredras vid varje styrelsesammanträde. Utöver det redovisas även årsbokslut, analyser av utfall samt budget för kommande år. Gällande internrevision anser styrelsen att det i dagsläget inte behövs något

revisionsutskott, så komplex är inte verksamheten, utan styrelsen anser att den själv kan fullgöra uppgiften. Föreningen har således ingen formell internrevision som är skild från övrig organisation.

En av grundstenarna för effektivt styrelsearbete är god intern kontroll. Styrelsen har en arbetsordning som säkerställer tydlig roll- och ansvarsfördelning för hantering av verksamhetens risker. Vd ansvarar för att de nödvändiga interna kontroller som krävs för att hantera väsentliga risker i den löpande verksamheten genomförs, och företagsledningen rapporterar årligen en riskanalys till styrelsen. Styrande dokument såsom arbetsordning, vd-instruktioner, sammanträdesplaner och attestordning ses över och fastställs årligen.

Förtroendevalda revisorers granskningsrapport

Under ägarombudsrådsmöten har vi fått ta del av bland annat sammanträdesprotokoll och utförliga redovisningar, vilket inneburit att vi fått insikt i styrelsens arbete. Vid dessa möten har även utförliga vd-rapporter presenterats och diskuterats och föreningens ekonomichef har grundligt föredragit föreningens ekonomiska utveckling. Vi har även tagit del av och granskat underlag i form av gällande principer för ersättning och andra anställningsvillkor för OK Västerbottens ledning. Vid vår genomgång och granskning av den, av styrelsen, upprättade styrningsrapporten för efterlevande av Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga bolag enades vi om att föreningen efterlever alla kodens principer. Vi fann således inget att anmärka på.

Umeå 2025-03-26

Per Brännström
Förtroendevald revisor

Mattias Larsson
Förtroendevald revisor